

داستانک‌های خرگوش حکیم

نویسنده: محمد هادی محمدی

تصویرگر: کیوان اکبری

ناشر: موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان

گروه سنی: ۷-۹ سال و ۱۰-۱۲ سال

معرفی کتاب:

این کتاب دربردارنده‌ی ۱۲ داستانک است که ماجرای همه آن‌ها در کشور خرگوشان روی می‌دهند. شاه خرگوش بر خرگوش‌های رعیت حکومت می‌کند و بهره‌کار آن‌ها را می‌گیرد. او و نزدیکان‌اش در آسودگی و فراوانی زندگی می‌کنند، اما خرگوشان رعیت در رنج و تهی‌دستی و گرسنگی به سر می‌برند.

خرگوشی از خرگوشان رعیت مشکلی از شاه را حل کرده و حکیم دربار شده است. او راحت‌طلب است اما رنج رعیت‌ها را هم می‌فهمد و به ابتکار خود کارهایی انجام می‌دهد که گاه به سود شاه و گاه به سود رعیت‌ها و گاهی هم به سود هر دو می‌انجامند. البته گاهی هم خراب‌کاری می‌کند و تنبیه می‌شود.

سرانجام، رعیت‌ها به سبب ستم و بیداد خرگوش شاه سر به شورش برمی‌دارند، شاه را زندانی می‌کنند و به خرگوش حکیم پیشنهاد می‌دهند شاه شود. اما او نمی‌پذیرد، چون زندگی راحت و بی‌خطر را بیش‌تر می‌پسندد.

برگزاری نشست بلندخوانی کتاب:

هر نشست بلندخوانی کتاب از سه مرحله تشکیل شده است: مرحله‌ی پیش از بلندخوانی، مرحله‌ی بلندخوانی و مرحله‌ی پس از بلندخوانی. در مرحله پیش از بلندخوانی، مربی یا آموزگار باید کودکان را برای شنیدن کتاب آماده کند.

توجه داشته باشید که برای برگزاری یک نشست موفق، باید پیش از برگزاری نشست، بارها کتاب را با صدای بلند برای خود بخوانید، به متن و محتوای کتاب تسلط کامل پیدا کنید، برای هر مرحله برنامه‌ریزی داشته باشید و هر آن‌چه را نیاز دارید، از پیش آماده کنید. برای نمونه، اگر واژه‌های دشواری در متن وجود دارند، باید پیش از نشست آن‌ها را روی تخته یا یک کاغذ بزرگ بنویسید یا برای ساخت

صحنه‌ای از داستان در کلاس، باید از چند هفته پیش به فکر باشید و دکور صحنه را آماده کنید.

فعالیت‌ها:

پیشنهادهای زیر کلی‌اند و امکان اجرای آن‌ها برای همه‌ی داستانک‌ها وجود دارد. برای پرهیز از یک‌نواختی و ایجاد تنوع می‌توانید برای هر داستانک یکی از فعالیت‌ها را انتخاب کنید.

فعالیت‌های پیش از بلندخوانی:

- با کودکان درباره‌ی موضوع و مفاهیم مطرح شده در داستانک گفت‌وگو کنید. موضوع‌های داستانک‌های خرگوش حکیم، شامل: ستم، حيله‌گری، چاره‌جویی، راحت‌طلبی، دیگر دوستی، و... جانوران، گیاهان و اشیا مانند آب‌نبات، قایق و... هستند. در بخش «واژه‌ها، اصطلاح‌ها و پرسش‌ها»، برای هر داستانک نمونه پرسش‌هایی برای بحث و گفت‌وگو برای هر سه مرحله‌ی کتاب‌خوانی آورده شده است. گفت‌وگو یکی از مهم‌ترین بخش‌های نشست بلندخوانی است و مهارت بیان، تفکر انتقادی و استدلال کودکان را تقویت می‌کند. واژه‌های ناآشنا و اصطلاحات - واژه‌هایی را که میان گروهی ویژه یا در دانش‌های گوناگون به کار می‌روند و معنای معینی دارند (فرهنگ سخن، ج. ۱، ص. ۴۳۹) به کودکان توضیح دهید. اگر این داستان‌ها را برای کودکان زیر ۱۰ سال می‌خوانید، واژگان و اصطلاحات احتمالاً ناآشنا برای کودکان را درشت روی یک برگه کاغذ A۳ بنویسید و در مقابل آن‌ها نصب کنید. سپس آن‌ها را با کودکان بخوانید و با پرسش و پاسخ، کودکان را به بیان معنای واژه‌ها هدایت کنید (این واژه‌ها و اصطلاحات برای هر داستانک نوشته شده‌اند). اگر واژه‌ای بیش از یک معنا دارد، معناهای گوناگون آن را بیان کنید (مانند دم به معنی لحظه، نفس، خون). این کار کمک می‌کند کودکان مفهوم داستان را بهتر بفهمند و بیش‌تر لذت ببرند.
- یک کاردستی درست کنید. به روش «کاغذ و تا» یا دوختن عروسک، درست کردن یکی از جانوران یا اشیای داستان (کلاه‌گیس، قایق و...) را به کودکان آموزش دهید یا ماسک درست کنید.

- در هنگام شروع بلندخوانی، ترتیب دادن صحنه‌ای کلی از کشور خرگوشان، خرگوش رعیت‌ها در کشتزارها، شاه خرگوش بر تخت در گوشه‌ای از کلاس، داستان را برای آن‌ها ملموس‌تر و به شنیدن آن مشتاق‌تر می‌کند و دیدن شاه بر تخت یا خرگوش‌ها در کشتزار، کودک را به فضای رویدادهای داستان می‌برد و تصویرهای روشن‌تری از آن‌ها در ذهن او ایجاد می‌کند. کارکرد فضاسازی، گاهی از تصویرگری موثرتر است.
- عروسک یا تصویرهای جانوران و اشیای داستان را به کلاس بیاورید و در برابر دید کودکان بگذارید. هنگام بلندخوانی به آن‌ها اشاره کنید.
- اشیای داستان را به کلاس ببرید. از جمله برای داستانک نهم، یک دیگ زودپز به کلاس ببرید درباره‌ی کارکرد آن با کودکان گفت‌وگو کنید.
- شعری درباره‌ی خرگوش‌ها، موضوع داستانک یا پدیده‌های طبیعی در داستانک‌ها (ماه، شب و...) برای کودکان بخوانید و تمرین کنید تا با شما بخوانند. اگر خواندن می‌دانند آن را از پیش تکتیر کنید و در اختیارشان قرار دهید و با خواندن دسته‌جمعی و نمایشی آن پیش از بلندخوانی، فضایی شاد به وجود آورید.
- با صدایی آرام (راحت و آزاد) فکر کودکان را متمرکز کنید و در آغاز نشست، آن‌ها را به فکر کردن وادارید: «اگر خرگوش بودند چه می‌کردند؟»

فعالیت‌های هنگام خواندن:

- در یک جای حساس داستانک، از کودکان بخواهید پایان داستانک را پیش‌بینی کنند.
- در فرصتی دیگر از آن‌ها بخواهید بگویند اگر جای خرگوش حکیم، شاه خرگوش یا رعیت‌ها بودند، چه می‌کردند؟
- گه‌گاه اگر پرسش‌هایی درباره‌ی مفهوم اصطلاحات یا واژه‌هایی که می‌خوانید بکنید، توجه کودکان به مفهوم آن‌ها بیش‌تر جلب می‌شود.
- اگر کودکان در کتاب خواندن از تجربه‌ی چندانی برخوردار نیستند یا سطح سواد و درک پایین‌تری دارند، پرسش‌هایی در مورد روند داستان: «چرا این طور شد؟» یا «چرا این کار را کرد؟» برای آن‌ها بسیار سودمند است.
- به تصویرها یا عروسک‌هایی از شخصیت‌های داستانک که به کلاس آورده‌اید،

- اشاره کنید تا از حواس‌پرتی کودکان جلوگیری شود، با تمرکز بیش‌تری گوش بدهند و بهتر بتوانند جریان رویدادها و شخصیت‌ها را دنبال کنند.
- وقتی به واژه‌هایی که چند معنا دارند می‌رسید، بپرسید: این‌ها چه معنایی می‌دهند؟ (به کودکان کمک کنید معنای واژه‌ها را در جمله تشخیص دهند).

فعالیت‌های بعد از بلندخوانی:

- بازگو کردن داستانک از سوی کودکان به شیوه‌های گوناگون: بیان داستان پس از بلند خوانی با استفاده از حافظه، از روی نقاشی‌های‌شان، با پاسخ به پرسش‌های مربی یا آموزگار به شکل فردی یا گروهی و...
- گفت‌وگو با کودکان درباره‌ی مفاهیم مطرح شده در داستانک.
- بیان یا نوشتن احساسات و فکریاتی که بعد از شنیدن داستان در ذهن‌شان ایجاد می‌شوند.
- اجرای نمایش خلاق از داستانک، با ماسک یا عروسک‌های انگشتی از سوی کودکان.
- گروه‌بندی دانش‌آموزان، نصب چند برگه کاغذ A3 روی دیوار و درخواست از هر گروه که یک صحنه را نقاشی و هر صحنه را بیان کند.
- تشویق کودکان به پژوهش درباره‌ی جانوران (خوراک، لانه، پوشش، تولیدمثل و...) گیاهان و دانه‌های مطرح شده در داستان و ارائه‌ی آن‌ها در آغاز نشست کتاب‌خوانی بعدی، به شکل فردی یا گروهی (می‌تواند در یک داستانک، به شکل گروهی و در داستانکی دیگر به شکل فردی باشد).
- تشویق کودکان به تغییر داستانک و نوشتن داستانک‌ها آن گونه که دوست دارند.
- درست کردن یک کاردستی.
- انجام یک بازی.
- خواندن یک شعر.

فعالیت‌های پس از تمام شدن کتاب:

- از نقاشی‌ها، عروسک‌ها و پژوهش‌های کودکان یک نمایشگاه ترتیب دهید و مادران و پدران را دعوت کنید به دیدن نمایشگاه بیایند و توضیح‌های

کودکان‌شان را بشنوند.

- با حضور مادران و پدران و آموزشگران و مربیان، جشنواره‌ی قصه‌گویی خرگوش حکیم ترتیب بدهید تا کودکان همه‌ی داستانک‌ها را در آن قصه‌گویی کنند (فردی یا گروهی).
- کودکان را به گروه‌های دو نفری تقسیم کنید و از هر گروه بخواهید خودشان یک داستانک خرگوش حکیم بنویسند.
- اگر از پیش، شیوه کتاب‌سازی را آموزش نداده‌اید، به کودکان یاد بدهید و به آن‌ها کمک کنید تقسیم کار کنند (طراحی، خطاطی، صحافی، نقاشی و...) و یک مجموعه داستان خرگوش حکیم از نوشته‌های خودشان درست کنند. آن را در قفسه‌ی نوشته‌های کودکان در کتابخانه بگذارید.
- می‌توانید یک بازی ترتیب دهید: هر کودک یک بند از هر داستانکی را که بیش‌تر دوست داشته است، بلندخوانی کند. پشت سر هم خواندن قسمت‌های بی‌ربط به هم، فضای خنده‌داری به وجود می‌آورد.
- در این دستنامه، واژه‌ها و اصطلاحاتی که به نظر می‌رسد در هر داستانک باید برای کودکان توضیح داد و پرسش‌هایی که می‌توان مطرح کرد، آمده‌اند. هر مربی می‌تواند به فراخور درک و گنجینه‌ی واژگان کودکان و ابتکار خودش در آن‌ها تغییرهایی بدهد.
- داستانک‌های خرگوش حکیم برای اجرای نمایشی بسیار مناسب هستند. می‌توانید آن‌ها را به شیوه‌های گوناگون با کودکان اجرا کنید. یکی از شیوه‌های آسان اجرای نمایش، استفاده از ماسک است. در این دستنامه، الگو و راهنمای ساخت دو نوع ماسک در اختیار شما قرار داده شده است. الگوها را روی مقوا پیاده کنید و با رنگ‌آمیزی یا کلاژ پارچه، کاغذهای رنگی و پنبه، ماسک‌ها را تزئین کنید. یکی دیگر از شیوه‌های جذاب، نمایشی خواندن داستان است. در این روش کودکان داوطلب هر یک در نقش یکی از شخصیت‌های داستان، دیالوگ‌ها را از روی کتاب اما با لحنی مناسب بلندخوانی می‌کنند.

واژه‌ها، اصطلاح‌ها و پرسش‌ها

در زیر واژه‌ها و اصطلاح‌هایی که به نظر می‌رسد در هر داستانک برای کودکان باید توضیح داده شود، آورده شده‌اند. مربیان پیش از نشست با کمک فرهنگ‌های گوناگون زبان فارسی معناهای مناسب را گزینش و آماده کنند. همچنین نمونه‌هایی از پرسش‌هایی پیشنهاد شده است تا هر مربی به دل‌خواه، متناسب با شرایط کودکان و ابتکار خودش از آن‌ها سود جوید.

«داستانک اول»

واژه‌ها: رعیت، حکیم، گنبد کبود، جارچی، اقبال بلند، به پاس، گستاخ
اصطلاحات: «از این روبه آن رو شدن»، «وضع را زیر و رو کردن»، «کلافه شدن»

پرسش‌ها:

پیش از خواندن:

- آیا تا به حال با وضعیتی روبه‌رو شده‌اید که انتظارش را نداشته‌اید؟ بدون اظهارنظر، حرف‌های همه‌ی کودکان را گوش دهید.
- چه کسانی بهتر می‌توانند برای یک مشکل راه حل پیداکنند؟

بعد یا هنگام خواندن:

- فرق زندگی خرگوش حکیم و خرگوش‌های رعیت چه بود؟
- زندگی خرگوشان در کشورشان چگونه بود؟
- چرا خرگوش رعیت، حکیم دربار شد؟
- درباره‌ی «نام آواها» با کودکان حرف بزنید و فضایی شاد با آواهای جانوران به وجود آورید.

«داستانک دوم»

واژه‌ها: تاق باز، چوپ فلک، فلک، غش کردن، پرهیز کردن
اصطلاحات: «باد به غیغب انداختن»، «دست دست کردن»، «دست نگه داشتن»، «ادای چیزی را درآوردن»

پرسش‌ها:

پیش از خواندن:

- آیا در گذشته هم حمام‌ها و حمام کردن مثل امروز بود؟ (درباره تفاوت حمام‌های گذشته و امروز گفت‌وگو کنید).

هنگام خواندن:

- چرا خرگوش حکیم فرار کرد؟
- خرگوشان رعیت درباره‌ی دلیل فرار او چه فکری کردند؟

پس از خواندن:

- آیا تا به حال کاری کرده‌اید که دیگران هدف شما را از آن کار طور دیگری برداشت کنند؟
- فرق کشف و اختراع چیست؟
- فندق، گردو و بادام چه گونه به دست می‌آیند؟
- هویج چه گیاهی است؟ کدام قسمت گیاه است؟ (درحد گنجایش ذهنی و سواد خود در مورد هویج اطلاعات پیدا کنید).
- هویج چه گیاهی است؟ کدام قسمت گیاه است؟ (درحد ظرفیت اطلاعات در مورد هویج پیدا کنید).

داستانک سوّم»

واژه‌ها: ساده‌دل، زودباور، تله، پوسیدن، کردار، بدکردار
اصطلاحات: تنگ هم نشستن، گیرآوردن، دل پراز کسی داشتن، روزگار سیاه کردن

پرسش‌ها :

پیش از خواندن :

گفت‌وگو درباره‌ی شغال و روباه و این که دشمن چه جانورانی هستند؟

هنگام خواندن :

- چرا خرگوش‌ها از روباه فرار می‌کردند؟ روباه با چه هدفی پیش حکیم رفت؟
- آیا خرگوش حکیم، ساده‌دل و زودباور بود؟ چرا؟ خرگوش حکیم با چه هدفی روباه را درون چاه فرستاد؟ روباه با چه فکری توی چاه رفت؟ از کودکان بخواهید برای نشست بعدی درباره‌ی درخت بلوط اطلاعات جمع کنند و بیاورند.

«داستانک چهارم»

واژه‌ها: کارگزاران، دم (بیان معناهای گوناگون این واژه)، کلک، بندر
اصطلاحات: «این پا و آن پا کردن»، «رنگ به صورت نداشتن»، «چشم‌گرد شدن»، «دسته گل به آب دادن»، «دل کسی را به دست آوردن»

پرسش‌ها:

پیش از خواندن:

- تقلید یعنی چه؟ به نظر شما خوب است یا بد؟ «موضوع گفت‌وگو».

بعد یا هنگام خواندن:

- لباسی که خرگوش حکیم از برگ درست کرده بود، چه اشکالی داشت؟
- شاه خرگوش چگونه از شر لباسش راحت شد؟
- ضمن خواندن بپرسید که «دم» در این‌ها چه معنایی می‌دهد.

«داستانک پنجم»

واژه‌ها: فروزه، زبانه کشیدن، جزغاله، فراخواندن، کاه، آذوقه، قاپیدن، فروکش
اصطلاحات: «به تنگ آمدن»، «دل به دریا زدن»، «خواب چاق کردن»، «بر باد دادن»

پرسش‌ها:

پیش از خواندن:

- علت بروز آتش فشان چیست؟
- چرا گاهی ماه در آسمان دیده نمی‌شود؟ (توضیح وضعیت ماه در شب‌های هر ماه)

هنگام خواندن:

- خرگوش چه فکری به حال رعیت‌های گرسنه کرد؟ چرا شاه خرگوش کلید انبارهای‌اش را به او داد؟
- به نظر شما خرگوش حکیم چه ویژگی‌هایی داشت؟
- چرا شاه حرف‌های خرگوش حکیم را باور کرد؟

«داستانک ششم»

واژه‌ها: درودگر، پذیرفت، گام، کشتبان، وامانده
اصطلاحات: «سر بر آستان فرود آوردن»، «به گردن گذاشتن»، «به دل گرفتن»،
«سر کیسه را شل کردن»، «به درازا کشیدن»،

پرسش‌ها :

پیش از خواندن:

می‌دانید تمشک چیست؟

هنگام خواندن:

- چرا خرگوش از حکیم بودن خسته شده بود و می‌خواست دوباره به کشتزارها برگردد؟
- چرا اتوبوس حرکت نمی‌کرد؟
- اتوبوس خرگوشی چگونه بود؟
- چرا شاه پیش رعیت‌های‌اش سرافکنده شد؟
- خرگوش‌های رعیت فکر کردند چرا خرگوش حکیم چنین اتوبوسی ساخته است؟

پس از خواندن :

به عنوان کاردستی می‌توانید کودکان را تشویق کنید به شکل گروهی یک اتوبوس بسازند.

«داستانک هفتم»

واژه‌ها: زف، میدانگاه، آزمایشگاه، ابله، جلّاد، لمیدن
اصطلاحات: «سر و گوش آب دادن»، «چُرت پاره شدن»، «تگّه‌ی بزرگه تنت گوشت خواهد بود»، «دست پاچه شدن»

پرسش‌ها :

پیش از خواندن:

- آزمایش چیست؟
- آیا می‌دانید آب‌نبات و پشمک را چگونه می‌سازند؟

هنگام خواندن:

- اگر شما به جای خرگوش حکیم بودید، می‌پذیرفتید به آزمایشگاه بروید؟
- چرا شاه در بازدیدش از آزمایشگاه، حکیم را بیرون نکرد؟
- چرا خرگوش‌ها حکیم را روی دست دور میدان می‌چرخاندند و به او درود می‌فرستادند؟
- چرا خرگوش از آزمایشگاه فرار کرده بود؟

پس از خواندن:

- می‌توانید با کودکان یک آب‌نبات ساده درست کنید.
- درباره‌ی پسوند «گاه» و معناهای آن با کودکان گفت‌وگو کنید واز آن‌ها بخواهید واژه‌هایی با این پسوند بیان کنند (بارگاه، باشگاه، دانشگاه، خوابگاه، ورزشگاه، میدانگاه ...) پسوند «گاه» به جز مکان، معنای زمان هم می‌دهد، مانند: صبحگاه، شامگاه، چاشتگاه، سحرگاه، دیرگاه.

داستانک هشتم

واژه‌ها: حکیم الحکما، از قضا، ماکیان، احضار، مایه‌ی عبرت، پادرمیانی

اصطلاحات: «از کسی اصرار و از دیگری انکار»، «به پای کسی ریختن»، «پلک بر هم نگذاشتن»، «به چارمیخ کشیدن»

پرسش‌ها:

پیش از خواندن:

- درباره‌ی بوقلمون چه می‌دانید؟ توضیحات لازم درباره آن.

هنگام خواندن:

- اگر به جای بوقلمون بودید، تاج‌تان را بر می‌داشتید؟
- فکر می‌کنید حکیم می‌تواند بوقلمون را صاحب مو کند؟

- وقتی باد کلاه‌گیس بوقلمون شاه را برد، او چه کرد؟
- چرا خرگوشان، خرگوش حکیم را تشویق می‌کردند؟

پس از خواندن:

آیا این درست است که شخص از نداشتن چیزی خجالت بکشد؟

«داستانک نهم»

واژه‌ها: جاسوس

اصطلاحات: «به چیزی زل زدن».

پرسش‌ها

پیش از خواندن:

- دیگ زودپز چه کار می‌کند؟ چگونه؟ (دادن اطلاعات علمی به کودکان)

هنگام خواندن:

- دیگ زودپزی که خرگوش حکیم ساخته بود چه عیبی داشت؟
- چرا دیگ زودپز ترکید؟
- چرا خرگوش حکیم حاضر نشد به کاخ برود؟

«داستانک دهم»

پرسش‌ها

پیش از خواندن:

- درباره‌ی عقاب چه می‌دانید؟

هنگام خواندن:

- خرگوش شاه مشکل خطر عقاب طلایی را برای خودش چگونه حل کرده بود؟
- خرگوش حکیم چگونه عقاب طلایی را شکار کرد؟

«داستانک یازدهم»

واژه‌ها: «تخت روان»، «قلب قلب» (شناخت این نوع نام آواها) آواهای کنش‌ها
اصطلاحات: «دل کسی را به دست آوردن».

پرسش‌ها

پیش از خواندن:

- می‌دانید وجدان چیست؟ «موضوع گفت‌وگو»

هنگام خواندن:

- خرگوش حکیم چگونه قایق درست کرد؟
- اشکال قایقی که ساخته بود چه بود؟

«داستانک دوازدهم»

واژه‌ها: فغان، غل و زنجیر

اصطلاحات: «تیر از چله رها کردن»

پرسش‌ها

- چطور شد که خرگوش‌های رعیت آزاد شدند؟

گفت‌وگو:

درباره‌ی «آزادی» و «تغییر شرایط» و «تأثیرگذاری» در حد سن کودکان با آن‌ها گفت‌وگو کنید.

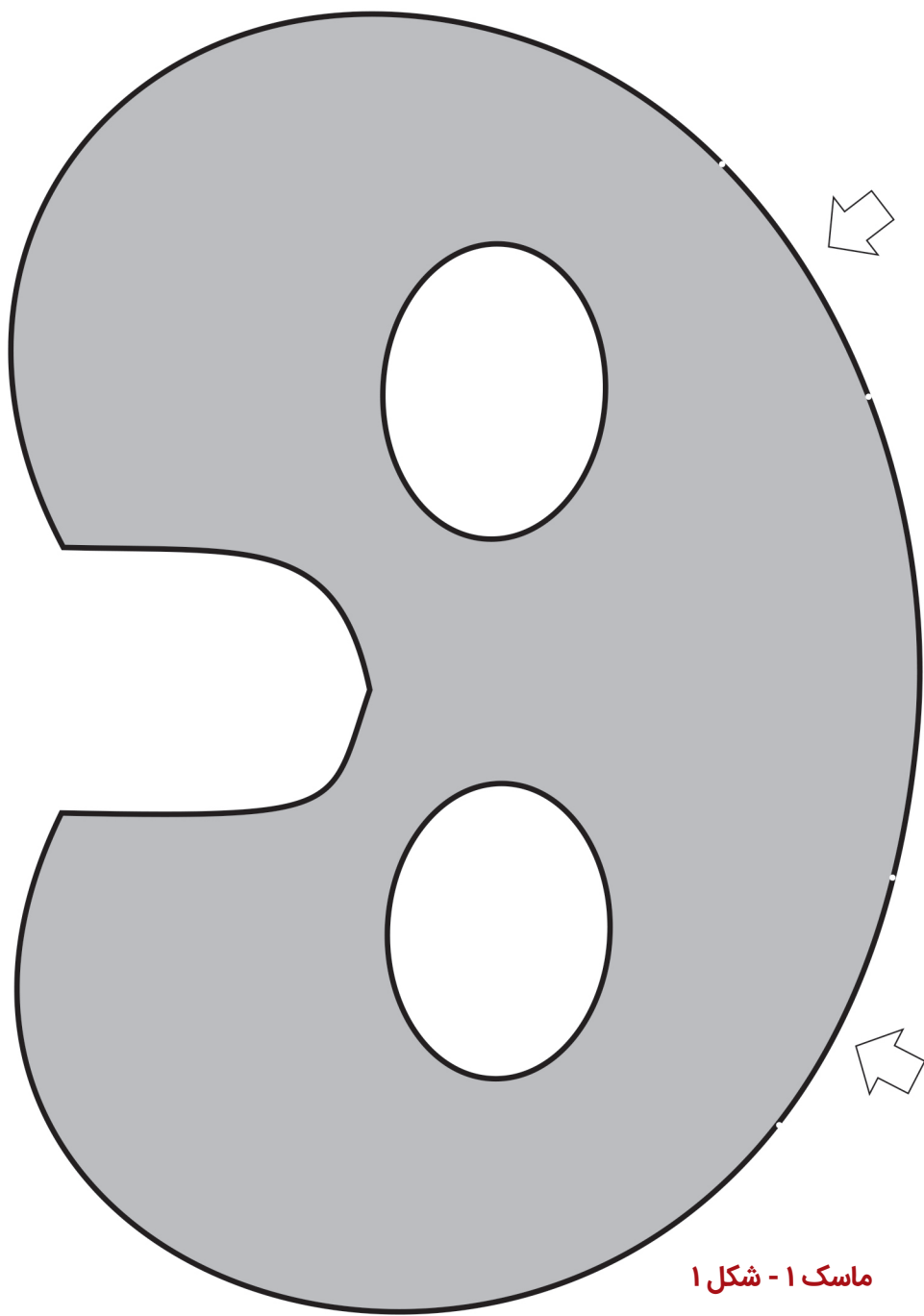

دستور ساخت ماسک ۱

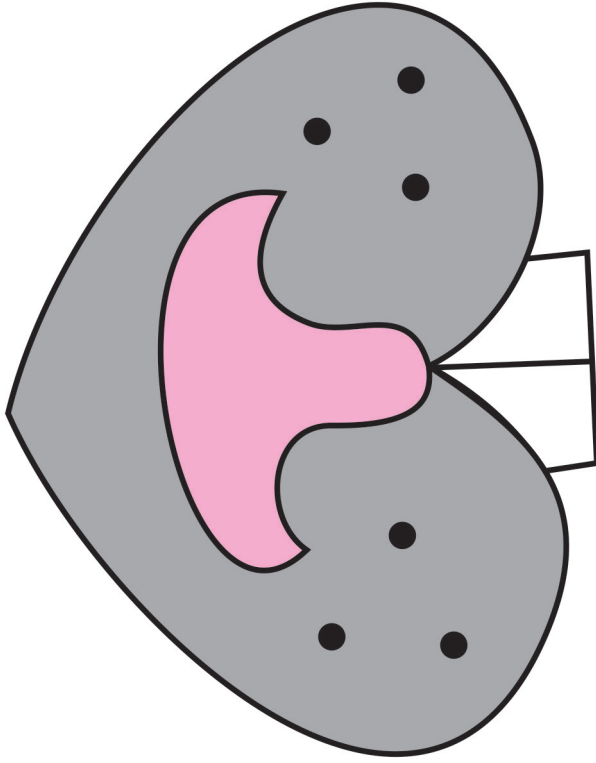
این ماسک از دو بخش ثابت و متحرک تشکیل شده است. الگوها را روی مقوا یا کاغذ کلفت پیاده کنید و برش بزنید. برای ساخت بخش ثابت، **شکل شماره ۱** را برش بزنید و محل چشم‌ها را با کاتر ببرید.

گوش‌ها را برش بزنید و در محل مناسب به شکل شماره ۱ بچسبانید. دو طرف ماسک را در محل تعیین شده سوراخ کنید و کشی را به اندازه‌ی دور سرتان به آن ببندید، بخش ثابت ماسک آماده است. برای ساخت بخش متحرک، کافی است **شکل شماره ۲** را برش بزنید و یک تکه چوب یا مداد را با چسب به پشت آن بچسبانید. بخش ثابت ماسک را در هنگام اجرای نمایش روی صورت‌تان قرار دهید. می‌توانید بخش متحرک را با کمک چوبی که در دست دارید، حرکت دهید.

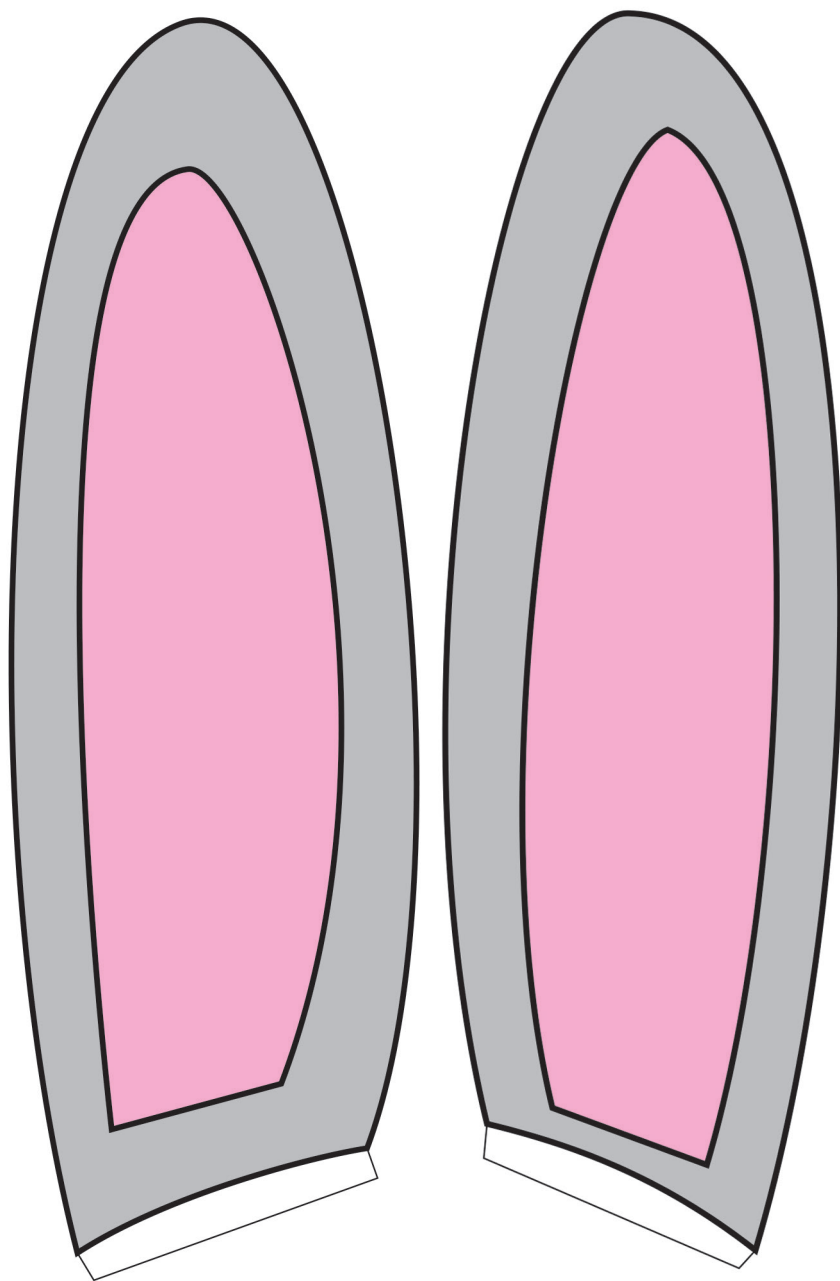

ماسک ۱ - شکل ۱

ماسک ۱- شکل ۲

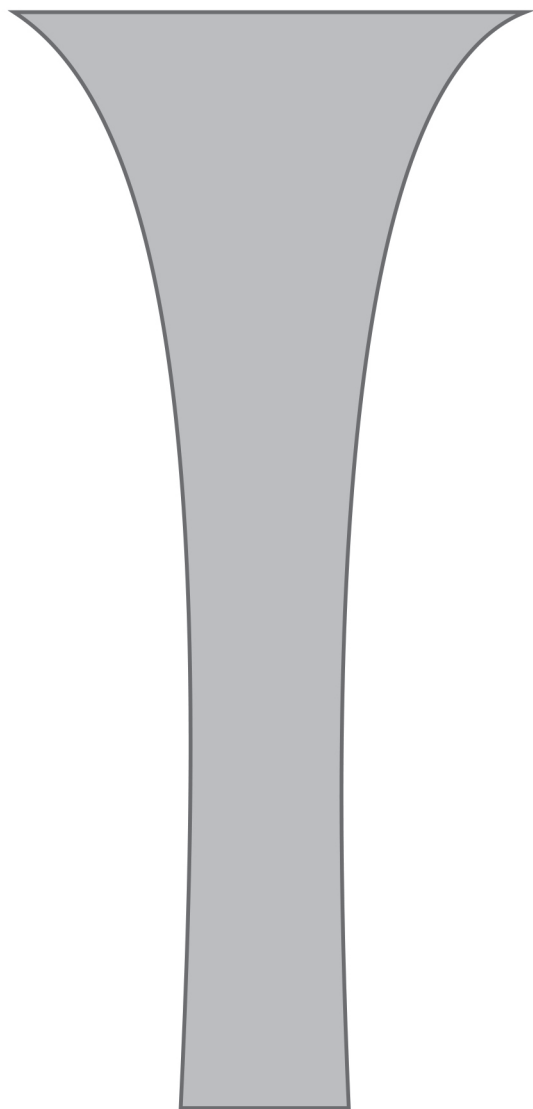

ماسک ۱- گوش‌ها

دستور ساخت ماسک ۲

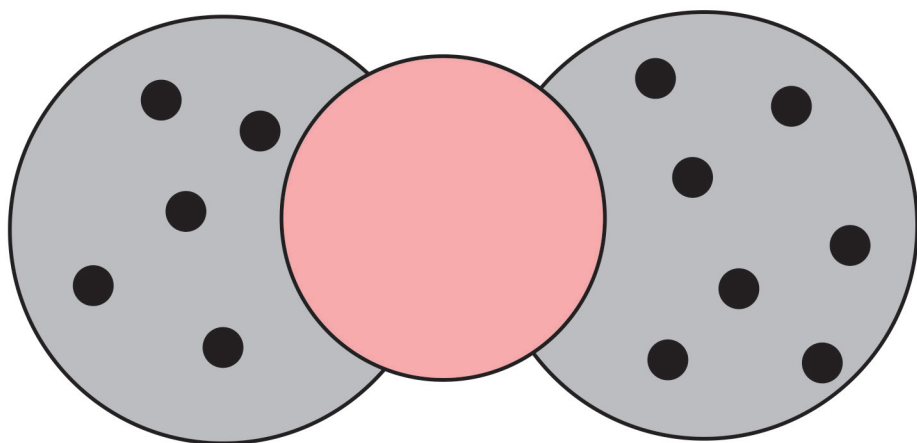
الگوهای زیر را روی مقوا یا کاغذ کلفت پیاده کنید و برش بزنید.
نواری از مقوا به اندازه دور سرتان برش بزنید و حلقه‌ای بسازید.
قسمت پهن پل بینی را به حلقه‌ای که از نوارها ساخته‌اید، بچسبانید.
پوزه را به انتهای دیگر پل بینی (قسمت نازک آن) بچسبانید.
نوارهای باریکی (سبیل‌ها) را همانند شکل به دو طرف پوزه بچسبانید.
چشم‌ها و گوش‌ها را در جای مناسب بچسبانید، با رنگ و مواد دورریز آن‌ها را تزئین کنید.

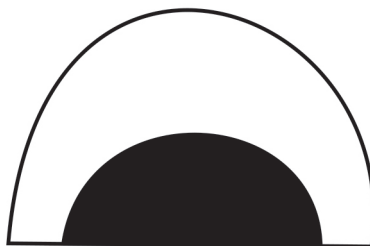

ماسک ۲- تیغهی بینی

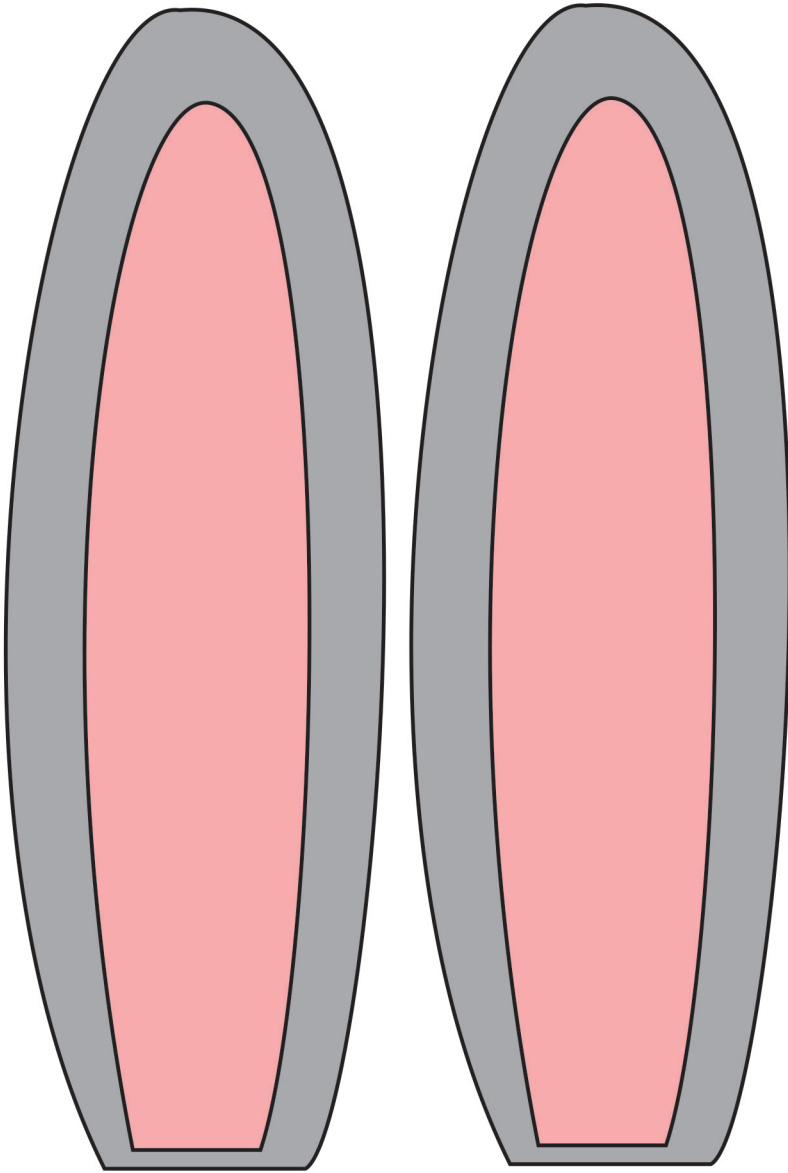

ماسک ۲- بینی

ماسک ۲- چشمها

ماسک ۲- گوش‌ها